

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JAVNOG PODUZEĆA "HRVATSKA POŠTA" D.O.O. MOSTAR

za 2015. godinu

Broj: 06-08/16

Sarajevo, lipanj 2016. godine

SADRŽAJ

I.	NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	1
II.	GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA	1
	Bilanca uspjeha za period 01.01. – 31.12.2015. godine.....	1
	Bilanca stanja na dan 31.12.2015. godine	2
	Izvješće o gotovinskim tijekovima za period od 01.01. do 31.12.2015. godine	3
	Izvješće o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2015.	4
III.	IZVJEŠĆE O FINACIJSKOJ REVIZIJI JAVNOG PODUZEĆA HRVATSKA POŠTA D.O.O. MOSTAR.....	5
1.	Uvod	5
2.	Predmet, cilj i obim revizije	5
3.	Postupanje po preporukama iz prethodnog izvješća	6
4.	Sustav internih kontrola.....	7
5.	Plan i izvršenje Plana poslovanja	8
6.	Izvršenje plana poslovanja.....	9
6.1	Prihodi	9
6.1.1	Poslovni prihodi.....	9
6.1.2	Financijski prihodi	9
6.1.3	Ostali prihodi i dobici	9
6.2	Rashodi.....	10
6.2.1	Poslovni rashodi	10
6.2.1.1	Materijalni troškovi	10
6.2.1.2	Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	10
6.2.1.3	Troškovi proizvodnih usluga	12
6.2.1.4	Amortizacija i troškovi rezerviranja	12
6.2.1.5	Nematerijalni troškovi.....	12
6.2.2	Ostali rashodi i gubici.....	13
6.2.3	Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih godina.....	13
6.3	Financijski rezultat	13
7.	Stalna i tekuća sredstva, kapital i obveze	14
7.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	14
7.2	Tekuća sredstva	16
7.2.1	Novac i novčani ekvivalenti	16
7.2.2	Potraživanja i plasmani	17
7.3	Kapital.....	18
7.4	Obveze	19
7.4.1	Dugoročna razgraničenja i rezerviranja	19
7.4.2	Kratkoročne obveze	19
7.4.2.1	Pasivna vremenska razgraničenja.....	20
7.5	Sudski sporovi	20
8.	Javne nabave.....	20
9.	KOMENTAR	21
IV.	REZIME DANIH PREPORUKA	22

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća (Bilanca stanja, Bilanca uspjeha, Izvješće o promjenama na kapitalu, Izvješće o gotovinskim tijekovima i Posebni podaci o plaćama i broju uposlenih) Javnog poduzeća „Hrvatska pošta“ d.o.o. Mostar (u daljem tekstu: Društvo) sa stanjem na dan 31. prosinac 2015. godine i za godinu koja se završava na taj dan i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja (MSFI) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS). Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Društva je odgovorno i za poslovanje sukladno Zakonu o javnim nabavama i drugim relevantnim zakonima i propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljivani u finansijskim izvješćima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH ("Službene novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju temelj za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. U finansijskim izvješćima za 2015. godinu precijenjeni su troškovi i obveze, a podcijenjen finansijski rezultat za 462.149 KM. Radi se o troškovima iz ranijeg perioda za prijevoz uposlenika 330.614 KM i terminalnih troškova iz 2012. i 2013. godine 131.535 KM (tačka 6.2.3. Izvješća).**

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na izvješća mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, financijska izvješća po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno financijski položaj „Hrvatska pošta“ d.o.o. Mostar na dan 31.12.2015. godine, rezultate poslovanja i novčani tijek za godinu koja je završila na taj dan, sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

Financijske transakcije i informacije prikazane u financijskim izvješćima „Hrvatska pošta“ d.o.o. Mostar tijekom 2015. godine, osim za napomene navedene u točkama prethodnog pasusa, bile su u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim propisima.

Isticanje predmeta:

Bez uticaja na izraženo mišljenje, skrećemo pažnju na slijedeće:

Društvo je na različit način isplaćivalo naknadu punomoćnicima-članovima Skupštine za predstavnike državnog i stranog kapitala. Naime, punomoćnicima državnog kapitala obračunavana je i isplaćivana naknada od 400 KM po održanoj sjednici (3 puta za 2015.godinu), a punomoćnicima stranog kapitala od 505 KM do 1.010 KM mjesečno (12 puta za 2015. godinu) bez obzira na broj održanih sjednica (točka 6.2.1.2. Izvješća).

Sarajevo, 16.06.2016. godine

Zamjenik generalnog revizora

Dragan Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dževad Nekić, dipl. oec.

II. GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA
JP „HRVATSKA POŠTA“ d.o.o. MOSTAR

Bilanca uspjeha za period 01.01. – 31.12.2015. godine			
	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 3)	24.124.271	25.205.924
1	Prihodi od prodaje robe	377.277	407.613
2	Prihodi od prodaje učinaka	23.355.565	24.397.356
3	Ostali poslovni prihodi	391.429	400.955
II	Poslovni rashodi (od 1 do 7)	25.307.793	25.757.893
1	Nabavna vrijednost prodane robe	69.767	78.484
2	Materijalni troškovi	1.334.666	1.492.522
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	17.253.812	16.844.176
4	Troškovi proizvodnih usluga	1.623.449	1.431.640
5	Amortizacija	809.141	842.164
6	Troškovi rezerviranja	199.238	916.724
7	Nematerijalni troškovi	4.017.720	4.152.183
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)		
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)	1.183.522	551.969
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Financijski prihodi (od 1 do 3)	209.353	156.190
1	Prihodi od kamata	205.997	154.239
2	Pozitivne tečajne razlike	3.353	1.951
3	Ostali financijski prihodi	3	
V	Financijski rashodi (od 1 do 3)	26.423	7.341
1	Rashodi kamata		
2	Negativne tečajne razlike	54	296
3	Ostali financijski rashodi		
VI	Dobit od financijskih aktivnosti	26.369	7.045
VII	Gubitak od financijske aktivnosti (V – IV)	182.930	148.849
VIII	Dobit redovne aktivnosti (III – VI)		
IX	Gubitak od redovne aktivnosti (III – VI)	1.000.592	403.120
X	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 3)	704.050	615.171
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	8.479	25
2	Naplaćena otpisana potraživanja	84.269	221.626
3	Otpis obveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi	611.302	393.520
XI	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 3)	167.891	214.528
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	11.269	7.518
2	Manjkovi	-	2.922
3	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	35.585	90.137
4	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	121.037	113.951
XII	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X – XI)	536.159	400.643
XIII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (XI – X)		
1*	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIV.VRIJEDN.SREDSTAVA		
2*	Prihodi iz osnova prom. rač.politika i ispravki neznač. grešaka iz ranijih perioda		
3*	Rashodi iz osnova prom.rač.politika i ispravki neznač. greš. iz ranijih perioda	517.227	51.749
	UKUPAN PRIHOD PERIODA (I+IV+X+1*+2*)	25.037.674	25.977.285
	UKUPNI RASHODI PERIODA (II+V+XI+1*+3*)	26.019.334	26.031.511
	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA - NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XIV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza		
XV	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza	981.660	54.226
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XVI	Neto gubitak neprekinutog poslovanja		
XVII	Neto dobit perioda		
XVIII	Neto gubitak perioda	981.660	54.226
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK		
	Ukupni neto sveobuhvatni dobit perioda		
	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda	981.660	54.226

Direktor-Predsjednik Uprave
Mr.sc. Mate Rupčić

Bilanca stanja na dan 31.12.2015. godine		
Pozicija	Neto iznos tekuće godine	Neto iznos prethodne godine
A K T I V A		
A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	14.701.391	14.722.965
Nematerijalna sredstva	49.863	56.569
Nekretnine, postrojenja i oprema	12.971.953	12.971.725
Investicijske nekretnine		
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	11.049	11.049
Dugoročni finansijski plasmani	1.668.526	1.683.622
Druge dugoročna potraživanja		
Dugoročna razgraničenja		
B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA		
C) TEKUĆA SREDSTVA	10.762.427	12.668.501
Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	803.161	625.433
Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	9.959.266	12.043.068
D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA		
E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA		
POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	25.463.818	27.391.466
Izvanbilansna evidencija - vanbilansna aktiva	1.944.193	1.753.448
UKUPNO AKTIVA	27.408.011	29.144.914
P A S I V A		
A) KAPITAL	21.220.517	22.202.178
Državni kapital	16.527.889	16.527.889
Udjeli članova s ograničenom odgovornošću	9.807.180	9.807.180
Emisiona premija		
Rezerve	842.676	842.676
Revalorizacione rezerve		
Nerealizovani dobiti		
Nerealizovani gubici		
Neraspoređena dobit		
Gubitak do visine kapitala	(5.957.228)	(4.975.567)
Otkupljene vlastite dionice i udjeli		
B) DUGOROČNA REZERVIRANJA	361.978	1.064.122
C) DUGOROČNE OBVEZE		
D) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE		
E) KRATKOROČNE OBVEZE	3.122.057	3.545.769
Kratkoročne finansijske obveze		
Obveze iz poslovanja	1.519.393	1.903.798
Obveze iz specifičnih poslova	5.717	5.206
Obveze po osnovu plaća, naknada i ost.prim.zaposlenih	1.478.826	1.501.730
Druge obveze	56.438	47.384
Obveze za PDV	20.501	19.515
Obveze za ostale poreze i druge dažbine	41.182	68.136
Obveze za porez na dobit		
F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	759.266	579.397
G) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE		
POSLOVNA PASIVA	25.463.818	27.391.466
Izvanbilansna evidencija - vanbilansna pasiva	1.944.193	1.753.448
UKUPNO PASIVA	27.408.011	29.144.914

Direktor-Predsjednik Uprave
Mr.sc. Mate Rupčić

Izvešće o gotovinskim tijekovima za period od 01.01. do 31.12.2015. godine

(NEIZRAVNA METODA)

Naziv:

	O p i s	Oznaka	IZNOS Tekuća godina	IZNOS Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOJEKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1	Neto dobit (gubitak) za period		(981.660)	(54.226)
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	29.324	26.904
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)		
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	779.817	815.260
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	2.791	9.623
6	Nerealizirani rashodi (prihodi) od tečajnih razlika	+(-)	(3.299)	-
7	Ostala usklađenja za negot. stavke i got.tokovi koji se odnose na ulagačke i financijske aktivnosti	+(-)	119.231	
8	Ukupno (2 do 7)		927.864	851.787
9	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	(67.051)	(62.883)
10	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	539.017	147.546
11	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	(222.074)	1.523.981
12	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	1.607	(4.751)
13	Povećanje (smanjenje) obveza prema dobavljačima	+(-)	(618.515)	(15.241)
14	Povećanje (smanjenje) drugih obveza	+(-)	(39.307)	166.555
15	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	(559.677)	660.705
16	Ukupno (9 do 15)		(966.000)	2.415.912
17	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+8+16)		(1.019.796)	3.213.473
	B. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
18	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19 do 22)		3.231.013	-
19	Prilivi iz osnova kratkoročnih financijskih plasmana	+	3.000.000	-
20	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	9.920	-
21	Prilivi iz osnova kamata	+	205.997	-
22	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih financijskih plasmana	+	15.096	-
23	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (24 do 26)		5.450.099	1.367.855
24	Odlivi iz osnova kratkoročnih financijskih plasmana	-		
25	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	950.099	382.952
26	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih financijskih plasmana	-	4.500.000	984.903
27	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (18-23)			
28	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (23-18)		2.219.086	1.367.855
	C. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ FINACIJSKIH AKTIVNOSTI			
29	Prilivi gotovine iz financijskih aktivnosti (30 do 32)		-	-
30	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+		
31	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita i kratkoročnih kredita	+		
32	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	+		
33	Odlivi gotovine iz financijskih aktivnosti (34 do 36)		26.369	-
34	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-		
35	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita i kratkoročnih kredita	-		
36	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	-	26.369	-
37	Neto priliv gotovine iz financijskih aktivnosti (29-33)			
38	Neto odliv gotovine iz financijskih aktivnosti (33-29)		26.369	-
39	D. UKUPNI PRILJEVI GOTOVINE (17+18+29)			3.213.473
40	E. UKUPNI ODLJEVI GOTOVINE (17+23+33)		3.265.251	1.367.855
41	F. NETO PRILJEV GOTOVINE (39-40)			1.845.618
42	G. NETO ODLJEV GOTOVINE (40-39)		3.265.251	
43	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		6.151.098	4.305.480
44	I. Pozitivne tečajne razlike iz osnova preračuna gotovine	+		
45	J. Negativne tečajne razlike iz osnova preračuna gotovine	-		
46	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (43+41-42+44-45)		2.885.847	6.151.098

 Direktor-Predsjednik Uprave
 Mr.sc. Mate Rupčić

Izvješće o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2015.					
Naziv:					
VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacione rezerve	Ostale rezerve	Akumulir. nerasp. dobit/ nepokriv. gubitak	UKUPNI KAPITAL (2+3+4)
1	2	3		4	5
1. Stanje na dan 31.12.2013. g.	26.335.069		842.676	(4.921.342)	22.256.404
2. Efekti promjena u račun.politikama	-	-		-	-
3. Efekti ispravki grešaka	-	-		-	-
4. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2013., odn. 01.01.2014. g.	26.335.069		842.676	(4.921.342)	22.256.404
5. Efekti reval.materij.i nem.sredstava	-	-		-	-
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osn. finansijskih sred.raspol. za prodaju	-	-		-	-
7. Tečajne razlike nastale prevođenjem fin.izvještaja u valutu prezentacije	-	-		-	-
8. Neto dobit (gubitak) iskaz.u bil.uspj.	-	-		(54.226)	(54.226)
9. Neto dobiti/gubici prizn.dir.u kapitalu	-	-			
10. Objavljene dividende i drugi oblici rasp.i pokriće gubitka	-	-	-	-	-
11. Emisija dion.kapitala i dr.obl.poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-		-	-
12. Stanje na dan 31.12.2014.godine	26.335.069		842.676	(4.975.568)	22.202.177
13. Efekti promjena u rač.politikama	-	-		-	-
14. Efekti ispravki grešaka	-	-		-	-
15. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2014., odn., 01.01.2015. g.	26.335.069		842.676	(4.975.568)	22.202.177
16. Efekti reval.materij.i nem.sredst.	-	-			
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osn. finans.sreds.raspol. za prodaju	-	-		-	-
18. Tečajne razlike nastale prevođenj. fin.izvješća u valutu prezentacije	-	-	-	-	-
19. Neto dobit (gubitak) iskaz.u bil.uspj.	-	-			
20. Neto dobiti/gubici priznati u kapit.	-	-		(981.660)	(981.660)
21. Objavljene divid.i drugi obl.raspodj. dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	-	-
22. Emisija dion.kapit.i dr.oblici poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-
23. Stanje na dan 31.12.2015. god.	26.335.069		842.676	(5.957.228)	21.220.517

Direktor-Predsjednik Uprave
Mr.sc. Mate Rupčić

Uprava Društva je pripremila financijska izvješća i 24.02.2016. godine donijela Odluku o utvrđivanju financijskih izvješća za 2015. godinu. Nadzorni odbor društva donio je Odluku o prihvatanju Izvješća o poslovanju Društva za 2015. godinu.

U Zabilješkama uz financijska izvješća dana je izjava da su financijska izvješća pripremljena sukladno Međunarodnim računovodstvenim standardima, dok se izvješćivanje vrši sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI).

III. IZVJEŠĆE O FINACIJSKOJ REVIZIJI JAVNOG PODUZEĆA HRVATSKA POŠTA D.O.O. MOSTAR

1. Uvod

Društvo sa ograničenom odgovornošću „Hrvatska pošta“ d.o.o. Mostar je gospodarski subjekt koji samostalno obavlja djelatnost od 03.01.2003. godine, nakon reorganizacije ranijeg jedinstvenog poduzeća „Hrvatske pošte i telekomunikacije“ Mostar i njegove podjele na poštansku i telekomunikacijsku djelatnost. Rješenjem Županijskog suda u Mostaru, broj: Tt-972/02, od 03.01.2003. godine, poduzeće je upisano u registar istog suda pod brojem registarskog uložka 1-10867. Temeljni akt za upis u sudski registar je Odluka Vlade Federacije BiH o davanju suglasnosti na Plan reorganizacije „HPT“ d.o.o. Mostar V. broj: 21/2002, od 22.01.2002. godine.

Osnivači poduzeća su Federacija BiH, Hrvatske telekomunikacije d.d. Zagreb i Hrvatska pošta d.d. Zagreb. Osnivačka prava u ime Federacije BiH vrši Vlada FBiH, putem Federalnog ministarstva prometa i komunikacija (u daljem tekstu - Ministarstvo), sukladno Uredbi o vršenju ovlaštenja tijela Federacije BiH u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala.

Poduzeće je upisano u sudski registar društava kao gospodarsko društvo, organizirano kao društvo sa ograničenom odgovornošću koje samostalno djeluje i obavlja svoju temeljnu djelatnost usluga javnih pošta-poštanskog saobraćaja i druge registrirane djelatnosti, sukladno Odluci o klasifikaciji djelatnosti Bosne i Hercegovine. Prema Zakonu o javnim poduzećima u Federaciji BiH, društvo ima i status javnog poduzeća. Shodno tome, na njegov pravni položaj, upravljanje i poslovanje primjenjuje se Zakon o gospodarskim društvima i Zakon o javnim poduzećima u FBiH.

Poduzeće ima složenu organizaciju rada i sastoji se od više organizacijskih dijelova. Poslovi i zadaci obavljaju se u okviru osnovnih organizacijskih cjelina (Uprave, direkcija i središta pošta) i njihovih unutarnjih organizacijskih jedinica. Direkcije obavljaju zajedničke poslove za djelatnost Društva u cjelini i unutar njih organizirano je sedam sektora (Sektor poštanskih usluga, Sektor finansijskih usluga, Sektor marketinga, prodaje i odnosa sa korisnicima, Sektor informatike, Sektor financija, Sektor plana, analize i knjigovodstva, Sektor pravnih i općih poslova) i četiri službe (Služba za korisnike i prodaju, Služba auto prometa, Služba za printing mailing i Služba poštanskih ureda i dostave poštanskih pošiljaka). Unutarnje organizacijske jedinice u sastavu osnovnih organizacijskih jedinica su odjeli u sektorima, službe i odjeli u Glavnom središtu pošta.

Za pružanje poštanskih i drugih usluga utemeljeni su posebni organizacijski dijelovi, centri pošta, i to: Glavno središte pošta Mostar, Središte pošta Vitez, Središte pošta Livno i Središte pošta Odžak.

Središta pošta nemaju status pravne osobe i u pravnom prometu i poslovima nastupaju na način i u okvirima utvrđenim Zakonom o gospodarskim društvima, Statutom, Pravilnikom o radu i drugim općim aktima koji tretiraju pitanje djelokruga rada istih.

Skraćeni naziv tvrtke je: »HP« d.o.o. Mostar (u daljem tekstu – Društvo).

Sjedište Društva je u Mostaru, ulica Tvrtka Miloša b.b.

Na dan 31.12.2015. godine u Društvu je bilo 687 zaposlenika, od čega 623 u stalnom radnom odnosu i 64 na određeno vrijeme.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su finansijska izvješća Društva za 2015. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj naše revizije je da na osnovu provedene revizije izrazimo mišljenje da li su finansijska izvješća pripremljena u svakom značajnom pogledu sukladno važećoj zakonskoj regulativi i primjenjivim okvirom finansijskog izvješćivanja. Revizija uključuje i procjenu da li Uprava i rukovodioci primjenjuju zakone i ostale važeće propise i akte, koriste li sredstva za odgovarajuće namjene u okviru propisanih i danih ovlaštenja, ocjenu finansijskog upravljanja, funkciju interne revizije i sustav internih kontrola uspostavljenih u svrhu

zaštite imovine, kao i sposobnost da otkrivaju i sprječavaju značajno pogrešna prikazivanja u financijskim izvješćima.

Revizija je obavljena sukladno internim planskim dokumentima revizije u siječnju i travnju 2016. godine.

Obzirom da je revizija obavljena na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvješća

Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH od 2003. godine povremeno obavlja financijske revizije predmetnog klijenta. Prethodno provedenom revizijom za 2013. godinu dano je mišljenje sa rezervom. Društvo nije postupilo sukladno članku 16. stav 3. Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH, odnosno, nije obavijestilo Ured za reviziju o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u cilju prevazilaženja nepravilnosti identificiranim u revizijskom izvješću za 2013. godinu.

U okviru izvršene financijske revizije za 2015. godinu, izvršena je provjera da li je postupljeno po preporukama danim u prethodno provedenoj reviziji. Temeljem navedenog konstatirano je :

Društvo je **postupilo** po danim preporukama koje se odnose na:

- *imenovanje članova Uprave sukladno Uredbi o vršenju ovlaštenja organa FBiH u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala i Statutom Društva,*
- *postupanje sukladno preporukama Odjela za internu reviziju,*
- *izradu i donošenje trogodišnjeg i godišnjeg plana poslovanja sukladno Zakonu o javnim poduzećima u Federaciji BiH i usvojenim aktima o planiranju,*
- *sadržaj, informacije i obrazloženja Plana i Izvješća o realizaciji planskih veličina,*
- *priznavanje prihoda sukladno MRS 18-Prihodi i točkom 22. Okvira za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća,*
- *zauzimanje stava Uprave vezano za stan u Podhumu koji se godinama vodi na poziciji investicija u tijeku,*
- *realno iskazivanje potraživanja i poštivanja usvojene politike potraživanja i ojačanja nadzora nad primjenom usvojenih procedura,*
- *poboljšanje i korištenje mehanizama i raspoložive tehnologije radi smanjenja ispravke potraživanja,*
- *isknjižavanje nenaplaćenih utuženih potraživanja od Puma Security d.o.o Mostar iz bilančnih evidencija Društva,*
- *donošenje pisane procedure koja će regulisati investiranje slobodnih novčanih sredstava,*
- *oprihodovanje obveza sukladno računovodstvenim propisima za iskazane obveze za koje neće biti potreban odljev sredstava.*

Društvo je **djelimično postupilo** po danim preporukama koje se odnose na:

- *postupanje sukladno preporukama Odjela za internu reviziju,*
- *intenziviranje suradnje sa „Hrvatske telekomunikacije“ d.d. Mostar za započete aktivnosti uknjižbe nekretnina,*
- *usuglašavanje stanja svih obveza Društva na datum bilance sukladno članku 28. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH kako bi se realno iskazale obveze Društva,*
- *izbor postupaka za dodjelu ugovora i propisane procedure sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH i vlastitim aktima,*
- *iniciranje aktivnosti na izmjeni važećeg granskog Kolektivnog ugovora, u cilju njegova prilagođavanja sadašnjim uvjetima poslovanja, općeg stanja i realnoj situaciji u FBiH,*
- *aktualiziranje aktivnosti na dosljednoj primjeni Zakona o poštama Bosne i Hercegovine i Zakona o poštanskom prometu Federacije BiH,*
- *ažuriranje evidencije o pokrenutim sudskim postupcima, gdje se Društvo pojavljuje kao tužitelj, i zasebno evidentiranje okončanih sudskih postupka.*

Društvo **nije postupilo** po preporukama koje se odnose na:

- *preispitivanje postojeće sistematizacije radnih mjesta i usklađivanje iste sa stvarnim i realnim potrebama,*
- *utvrđivanje mjesečne visine troškova reprezentacije po korisnicima kojima je odobreno pravo korištenja reprezentacije,*
- *preispitivanje osnovanosti i opravdanosti isplata članovima Skupštine ispred stranog kapitala,*
- *priznavanje i računovodstveno evidentiranje troškova i obveza u momentu stvaranja istih u periodu na koji se isti odnose,*
- *sačinjavanje plana i programa samoodrživosti poslovanja s ciljem izvršavanja zaključaka Vlade Federacije BiH i Nadzornog odbora,*
- *iniciranje aktivnosti na pokriću gubitka sukladno Zakonu o gospodarskim društvima i Statutu Društva.*

Revizija Revita d.o.o. Cazin, provela je reviziju finansijskih izvješća za 2015. godinu. Dano je mišljenje sa rezervom vezano za evidentiranje rashoda i isticanje pitanja vezano za vlasništvo nekretnina.

4. Sustav internih kontrola

Izvršena je procjena funkcioniranja sustava internih kontrola na temelju provedene revizije određenih procesa poslovanja, kako bi se procijenila točnost i pouzdanost podataka na kojima se temelje finansijska izvješća i sukladnost istih sa važećim i drugim propisima. Odgovornost za uspostavu sustava internih kontrola je na Upravi Društva, a temelj funkcioniranja istog je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja, kontrolnih aktivnosti i adekvatne procjene rizika poslovnih procesa. Polazni temelj za uspostavljenje kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Društvo je uspostavilo organizaciju i organizovalo organe sukladno Zakonu o gospodarskim društvima i Zakonu o javnim poduzećima u FBiH, te donijelo potrebne akte i usvojilo važnija pravila i procedure. Organizacija Društva utvrđena je Statutom, a detaljno razrađena Pravilnikom o radu, kojim je uređena organizacija, unutarnji ustroj i sistematizacija poslova i radnih mjesta i plaće, dodaci i naknade plaća.

Pravilnikom o radu sistematizirana su 194 radna mjesta, a nije utvrđen broj izvršitelja. Broj izvršitelja na pojedinim radnim mjestima utvrđuje Uprava Društva u sklopu godišnjeg plana poslovanja. Na dan 31.12.2015. godine bilo je 687 djelatnika, od čega 623 u stalnom radnom odnosu, a 64 djelatnika na određeno vrijeme. U 2015. godini Društvo su po raznim osnovama napustila 42 djelatnika (23 mirovina, 11 istek ugovora o radu i dr.), a primljeno je 18 novih djelatnika (15 je uposlano je na određeno vrijeme, 2 su nakon sudskih odluka i 1 je primljen izborom na neodređeno radno vrijeme). Pojedini djelatnici se konstantno primaju po ugovorima na 6 mjeseci, odnosno 1 godinu, ugovori produžavaju uz prekide, da ne bi ostvarili neprekidni radni odnos duži od dvije godine. Kada djelatniku po bilo kom temelju prestane radni odnos, na njegovo mjesto se u pravilu prima djelatnik na određeno radno vrijeme. Ovakav način prijema u radni odnos stvara privid da nema novog upošljavanja. Međutim, upošljavanje zaključivanjem ugovora o radu na određeno vrijeme često prerasta u redovni radni odnos, obzirom da je u 2015. godini bilo je 12 takvih slučajeva. Kako je Vlada Federacije BiH od travnja 2015. godine obustavila novo upošljavanje i propisala način kada je moguće odobriti isto, takvi prijemi vršeni su uz suglasnosti resornog Ministarstva.

Na dan 31.12.2015. godine 78 djelatnika nije imalo odgovarajuću školsku spremu. U navedenom broju su i 32 djelatnika koji su raspoređeni na drugo radno mjesto, a po Odluci Uprave Društva iz 2010. godine obračunava im se i isplaćuje plaća po koeficijentu radnog mjesta sa kojeg su raspoređeni.

U poslovnim knjigama iskazuju se određene nekretnine naslijeđene od pravnog prednika Društva za koje Društvo ne posjeduje dokaz o vlasništvu ili pravo raspolaganja. Društvo ne raspolaže dokumentacijom za dokazivanje prava vlasništva nad nekretninama prenesenim prilikom razdvajanja HPT d.o.o. Mostar na poštansku i telekomunikacijsku djelatnost, nisu riješeni imovinsko-pravni odnosi kako bi Društvo u potpunosti izvršilo prijenos prava upravljanja ili raspolaganja, odnosno vlasništva nad ovom imovinom.

Iako je Društvo donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja uposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka, uočeni su slijedeći propusti: troškovi i obveze nisu priznati u momentu nastanka i računovodstveno evidentirani kako nalažu Međunarodni računovodstveni standardi; naknade punomoćnicima, članovima Skupštine ispred državnog i stranog kapitala nisu obračunavane i isplaćivane na isti način, Društvo ne posjeduje dokaze o vlasništvu i pravu raspolaganja nad svim nekretninama.

Pri ocjeni sustava internih kontrola oslonili smo se i na rad Odjela za internu reviziju. Isti je sačinio Studiju rizika za 2015. godinu na osnovu koje je sačinjen Plan rada za 2015. godinu. Izvršeno je 8 planiranih revizija o čemu su sačinjena izvješća koja su prezentirana Upravi i Odboru za reviziju. U Izvješćima o obavljenim revizijama Odjela, pored ostalog, ukazano je na uknjžbu imovine, potrebu analize mogućih izvora pokrića gubitka u poslovanju, izradu jedinstvenih procedura mjerenja uspješnosti, usvajanje marketinškog načina poslovanja, izradu smjernica za praćenje likvidnosti, na nadogradnju postojećih aplikacija i dr.

***Uskladiti postojeću sistematizaciju radnih mjesta sa stvarnim potrebama.
Postupati sukladno preporukama Odjela za internu reviziju.***

5. Plan i izvršenje Plana poslovanja

Trogodišnji plan poslovanja za period 2014.–2016. godinu Uprava Društva donijela je 28.11.2013. godine. Nadzorni odbor ga je usvojio 13.12.2013. godine, a Skupština 20.12.2013. godine. Plan je sačinjen sukladno Statutu, Pravilniku o planiranju, usvojenoj Metodologiji planiranja, te Smjernicama za izradu plana poslovanja.

Plan poslovanja za 2015. godinu, donesen je 03.12.2014. godine na temelju Trogodišnjeg plana poslovanja i ostvarenja za I-IX mjesec 2014. godine. Nadzorni odbor i Skupština usvojili su Plan poslovanja 19.12.2014. godine.

Sukladno članku 20. Pravilnika o planiranju izvršen je Rebalans plana investicijskih ulaganja za 2015. godinu. Naime, planirana su investicijska ulaganja u iznosu 1.640.030 KM, a Rebalansom su smanjena za 596.576 KM ili 36 %. Rebalans plana usvojio je Nadzorni odbor 04.12.2015. godine, a Skupština 15.01.2016. godine.

Planirani su i ostvareni sljedeći pokazatelji:

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2014. god.	Plan za 2015. god.	Ostvareno u 2015. god.	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	25.977.285	26.417.006	25.037.674	0,96	0,94
II	Rashodi	26.031.511	26.214.202	26.019.334	0,99	0,99
III	Dobit prije poreza (I-II)		202.804		-	-
IV	Gubitak (II-I)	54.226		981.660		4,84

U 2015. godinu iskazan je ukupan prihod 25.037.674 KM, što je u odnosu na Plan manje za 1.379.332 KM, a u odnosu na prethodnu godinu manji je za 939.611 KM. Smanjenje ukupnog prihoda posljedica je smanjenja prodaje robe i učinaka na domaćem tržištu.

Ostvareni rashodi u 2015. godini su 26.019.334 KM i na razini su planiranih. U 2015. godini iskazan je finansijski rezultat (gubitak) 981.660 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 972.434 KM, što je najvećim dijelom posljedica smanjenja prihoda.

Uprava Društva prati izvršenje Plana poslovanja temeljem mjesečnih, kvartalnih, polugodišnjih i godišnjih izvješća.

Uprava Društva je dana 24.02.2016. godine usvojila Izvješće o godišnjem poslovanju za 2015. godinu, a Nadzorni odbor 23.03.2016.godine. Do okončanja revizije Izvješće o godišnjem poslovanju nije bio razmatrano, niti usvojeno od strane Skupštine

6. Izvršenje plana poslovanja

6.1 Prihodi

Prihodi ostvareni u obračunskom periodu iskazani su kako slijedi:

	01.01. - 31.12.2015.	01.01. - 31.12.2014.
PRIHODI	25.037.674	25.977.285
Poslovni prihodi	24.124.271	25.205.924
Prihodi od prodaje robe	377.277	407.613
Prihodi od prodaje učinaka	23.355.565	24.397.356
Ostali poslovni prihodi	391.429	400.955
Financijski prihodi	209.353	156.190
Ostali prihodi i dobici	704.050	615.171

Prihodi se iskazuju po fer vrijednostima u visini obračunatih isporuka proisteklih iz redovitih aktivnosti Društva i u visini dobitaka proisteklih i iz drugih aktivnosti Društva.

Priznavanje prihoda u međuoperatorskom i međunarodnom prometu vrši se temeljem Metodologije za obračun troškova završne faze u međuoperatorskom i međunarodnom poštanskom prometu, potpisane od strane sva tri operatora u BiH. Prihodi nastali iz međunarodnih usluga, iskazuju se u bruto iznosima, a procjena prihoda se vrši za dio usluga koje su izvršene, a nisu potvrđene međunarodnim/međuoperatorskim obračunom na datum bilance stanja.

6.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su 24.124.271 KM i čine ih prihodi od prodaje robe, prihodi od prodaje učinaka i ostali poslovni prihodi.

Prihodi od prodaje robe iskazani su 377.277 KM i odnose se na prihode od prodaje vrijednosnica 239.199 KM i filatelije 138.078 KM.

Prihodi od prodaje učinaka iskazani su 23.355.565 KM i odnose se na prihode od prodaje usluga pravnim i fizičkim licima. U okviru istih najznačajniji su prihodi od prodaje poštanskih usluga na kredit 9.245.567 KM, uplata po platnom prometu 4.528.111 KM, distribucije računa u 2.617.376 KM, izvršenih usluga za račun MIO 1.234.152 KM, poštanskih maraka naplaćenih u gotovini 1.146.807 KM i produkcije dokumenata 621.311 KM. Od obavljanja poštanskih usluga unutar i van zemlje, koje obavljaju tri operatora (Pošte RS, BH pošta i Društvo) iskazan je prihod 2.239.115 KM i to za unutarnji promet 1.976.226 KM i za međunarodni promet 262.889 KM.

Ostali poslovni prihodi iskazani su 391.429 KM, a odnose se na prihode od izdavanja prostora u zakup za potrebe CIPS-a 281.399 KM, prihode od iznajmljivanja poslovnih prostora drugim zakupcima 93.517 KM i prihode od zakupa za bankomate i automate 16.513 KM.

6.1.2 Financijski prihodi

Financijski prihodi iskazani su 209.353 KM, u čemu su najveći prihodi po osnovu kamata na oročena sredstva u iznosu od 205.997 KM. Zbog povećanja visine oročenih novčanih sredstava ovi prihodi veći su za 34% od istih prihoda prethodne godine.

6.1.3 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici iskazani su 704.050 KM i odnose se na otpis obveza, ukinuta rezerviranja i ostale prihode 611.302 KM, naplaćena otpisana potraživanja 84.269 KM i dobitke od prodaje stalnih sredstava 8.479 KM.

Ostali prihodi iskazani su 611.302 KM i odnose na prihod od ukidanja rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine 278.292 KM, prihod od ukidanja rezerviranja za sudske sporove 172.456 KM, prihod od refundacije naknada plaća i drugih prava zaposlenika po osnovu bolovanja 45.016 KM i prihod od usklađivanja po MRS 19-aktuarska procjena 16.254 KM. Ostali nespomenuti prihodi iskazani su 66.980 KM.

6.2 Rashodi

U financijskim izvješćima iskazani su rashodi 26.019.334 KM, a njihova struktura je slijedeća:

	01.01.-31.12.2015.	01.01.-31.12.2014
RASHODI	26.019.334	26.031.511
Poslovni rashodi:	25.307.793	25.757.893
Nabavna vrijednost prodane robe	69.767	78.484
Materijalni troškovi	1.334.666	1.492.522
Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	17.253.812	16.844.176
Troškovi proizvodnih usluga	1.623.449	1.431.640
Amortizacija	809.141	842.164
Troškovi rezerviranja	199.238	916.724
Nematerijalni troškovi	4.017.720	4.152.183
Financijski rashodi	26.423	7.341
Ostali rashodi i gubici	167.891	214.528
Rashodi iz osnova promjene račun. politika i ispravki neznačajnih grešaka	517.227	51.749

6.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su 25.307.793 KM, a čine ih: nabavna vrijednost prodane robe 69.767 KM, materijalni troškovi 1.334.666 KM, troškovi plaća i ostalih osobnih primanja uposlenih 17.253.812 KM, troškovi proizvodnih usluga 1.623.449 KM, amortizacija 809.141 KM, troškovi rezerviranja 199.238 KM i nematerijalni troškovi 4.017.720 KM.

6.2.1.1 Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su 1.334.666 KM, a čine ih: utrošene sirovine i materijal za uredske prostorije, te materijal za čišćenje i održavanje 264.104 KM, utrošena energija i gorivo 881.795 KM, troškovi sitnog inventara u administraciji i troškovi službene odjeće i obuće 188.767 KM.

6.2.1.2 Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja

U okviru poslovnih rashoda značajni su izdaci za plaće i naknade plaća, a njihova struktura je:

Troškovi plaća i ostalih primanja uposlenih	17.253.812
Troškovi plaća i naknada plaća uposlenih	14.643.027
Troškovi službenih putovanja uposlenih	32.683
Troškovi ostalih primanja i naknada prava uposlenih	2.381.038
Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl.	157.898
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	39.166

Troškovi plaća i ostalih primanja uposlenih iskazani su 17.253.812 KM. U okviru istih najveći su troškovi plaća i naknada plaća uposlenih 14.643.027 KM, a čine ih: neto plaće, sve vrste doprinosa, porez na dohodak, naknade plaća za vrijeme godišnjeg odmora i ostale naknade koje se plaćaju sukladno usvojenim aktima.

Obračun plaća i naknada vrši se na osnovu pojedinačnih ugovora o radu, sukladno važećim zakonskim propisima i aktima Društva, Kolektivnim ugovorom za područje djelatnosti poštanskog prometa i Pravilnikom o radu. Prilogom broj 3 Pravilnika o radu- Plaće, dodaci i naknade plaće na jedinstven način su regulirane plaće uposlenika, osnovna i najniža neto plaća (satnica), koeficijenti po grupama složenosti poslova, dodaci na plaću, naknade plaća, dodatna primanja i naknade koje terete troškove poslovanja. Osnovica za obračun osnovne plaće je neto satnica u iznosu 2,60 KM, koja je Odlukom Uprave preračunata u bruto satnicu 3,97 KM. Navedena bruto satnica množi se sa odgovarajućim koeficijentom složenosti poslova koje uposlenik obavlja i fondom sati u mjesecu.

Plaće i naknade plaća predsjednika i članova Uprave obračunavaju se i isplaćuju sukladno Zakonu o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija u FBiH i javnim poduzećima u većinskom vlasništvu FBiH, aktima Društva i ugovora o angažmanu, na koje je suglasnost dalo resorno ministarstvo. Osnovna neto plaća predsjednika Uprave iznosi 4,5, a izvršnog direktora 4,4 prosječnih mjesečnih neto plaća isplaćenih u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, uvećana za materijalna prava po osnovu minulog rada.

U 2015. godini najviša neto plaća isplaćena je 4.245 KM, a najniža 469 KM, dok je prosječna neto plaća na nivou Društva iznosila 1.096 KM.

Troškovi službenih putovanja uposlenih iskazani su 32.683 KM. Društvo je Pravilnikom o radu utvrdilo politike naknada troškova za službena putovanja. Na ime dnevnica za službena putovanja uposlenik ima pravo na akontaciju u visini procijenjenih troškova. Putni nalozi, kao i isplaćene putne akontacije pravdaju se u predviđenom roku. Visina dnevnice za službena putovanja u zemlji i inozemstvu isplaćuje se na način propisan za federalne organe uprave.

U okviru ostalih primanja, naknada i materijalnih prava uposlenih naknade za topli obrok iskazane su 1.335.292 KM, naknade za troškove prevoza na posao i sa posla 441.282 KM, izdaci za otpremnine prilikom odlaska u mirovinu 113.189 KM, izdaci za jubilarne i druge nagrade 273.131 KM, novčane pomoći u slučaju smrti uposlenika ili člana njegove obitelji 108.347 KM, novčana pomoć u slučaju teže bolesti 52.231 KM, te ostali izdaci za ostala materijalna prava uposlenih (naknade za kotizacije i seminare, naknade djelatnicima za rođenje djeteta, prigodni darovi djeci povodom blagdana) 57.566 KM. Navedene naknade isplaćuju se sukladno Pravilniku o radu, Kolektivnim ugovorom za područje djelatnosti poštanskog prometa u FBiH i pojedinačno donesenim odlukama Uprave Društva.

Naknade za topli obrok isplaćene su na osnovu Odluke Uprave o utvrđivanju visine naknade za topli obrok. Visina dnevne naknade za mjesec prosinac iznosila je 7,18 KM.

Obračun i isplate naknade za prijevoz na posao i sa posla vrši se prema Pravilniku o radu, kojim je regulirano da uposleniku kojim je mjesto prebivališta udaljeno od mjesta rada najmanje 5 km ima pravo na naknadu troškova prijevoza na posao i sa posla u visini od 45 KM, odnosno 68 KM ovisno da li rade ili putuju na području ili izvan područja općine prebivališta, o čemu prilažu odgovarajuće dokaze.

Društvo nije isplatilo Regres za godišnji odmor u 2015. godini zbog ostvarenog gubitka u 2014. godini, sukladno granskom Kolektivnom ugovoru, prema kojem se regres isplaćuje pod uvjetom da poslodavac prethodnu godinu nije poslovaio sa gubitkom.

Novčane pomoći u slučaju teže bolesti, smrti, rođenje djeteta, te prigodni darovi djeci povodom blagdana regulirane su Pravilnikom o radu i važećim Kolektivnim ugovorom. Isplaćuju se na osnovu podnesenog zahtjeva i odluke o isplati jednokratne pomoći od strane Direktora Društva.

Izdaci za jubilarne i druge nagrade i izdaci za otpremnine prilikom odlaska u mirovinu isplaćuju se sukladno Pravilniku o radu, važećim Kolektivnim ugovorom i pojedinačno donesenim rješenjima ili odlukama Uprave društva. U 2015. godini pravo na mirovinu ostvarila su 23 djelatnika.

Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl. odnose se na isplate članovima Nadzornog odbora 95.645 KM, naknade članovima Odbora za reviziju 36.688 KM i naknade članovima Skupštine Društva 25.565 KM, te pripadajući porezi na dohodak i doprinosi.

Obračun naknada predsjedniku i članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju vrši se sukladno zakonskim propisima, Prethodnoj suglasnosti federalnog ministra prometa i komunikacija, donesenih Odluka o imenovanjima, Odluke o utvrđivanju mjesečnih naknada i ugovora o angažiranju.

Skupština Društva na sjednici održanoj 11.04.2014. godine donijela je Odluku o utvrđivanju visine i isplate naknade punomoćniku Skupštine Društva ispred državnog kapitala u visini od 400 KM za svaku održanu sjednicu Skupštine.

Međutim, punomoćnicima koji zastupaju Skupštinu ispred stranog kapitala (Hrvatske Telekomunikacije d.d. Zagreb i Hrvatske pošte d.d. Zagreb) primjenjuje se Odluka Skupštine broj: I-6/02, od 20.12.2002. godine, prema kojoj se istima isplaćuje mjesečna nagrada za rad u visini prosječne neto plaće visoke stručne spreme djelatnika Društva. U 2015. godini navedena naknada iznosila je za članove 505 KM, a predsjednika 1.010 KM.

Pored diskriminirajuće Odluke o visini naknade između predstavnika domaćeg i stranog kapitala razlika je i u broju isplata. Punomoćnicima ispred državnog kapitala naknada se isplaćuje po održanoj sjednici (3 puta za 2015.godini), a predstavnicima stranog kapitala svaki mjesec (12 puta za 2015.godinu) bez obzira na broj održanih sjednica. Predstavnicima Skupštine stranog kapitala su ujedno i članovi Nadzornog odbora ispred HT d.d. Zagreb i HP d.d. Zagreb za što primaju mjesečnu naknadu u rasponu od 912-948 KM.

Na različiti tretman predstavnika ispred domaćeg i stranog kapitala smo ukazivali i u ranijim izvješćima Ureda za reviziju, ali po tome nisu vođene nikakve aktivnosti.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani 39.166 KM odnose se na isplate po osnovu: Ugovora o djelu 11.770 KM, autorskih honorara 15.292 KM, naknade pripravnici 9.703 KM i stipendiranje i naknade za praktičan rad učenika na osnovu sudjelovanja na Međunarodnom natjecanju mladih u pisanju pisama 2.400 KM.

6.2.1.3 Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su 1.623.449 KM. U okviru proizvodnih usluga značajni su: troškovi prodanih usluga, troškovi usluga održavanja, troškovi zakupa i troškovi reklame i sponzorstva.

Troškovi prodanih usluga iskazane su 104.938 KM, a odnose se na troškove prodanih usluga upotrebe telefonskih govornica 23.384 KM i troškovi prodanih poštanskih maraka u zemlji 81.554 KM.

Troškovi usluga održavanja iskazani su 1.296.971 KM, a najvećim dijelom se odnose na: troškove čuvanja poštanskih objekata i ostale imovine 344.458 KM, održavanja softvera 287.755 KM, usluge tekućeg održavanja ostale imovine 203.212 KM, usluge tekućeg održavanja građevinskih objekata 200.421 KM, te servis transportnih sredstava 135.000 KM. Za navedene usluge provedeni su postupci sukladno Zakonu o javnim nabavama.

Troškovi zakupa iskazani su 117.665 KM. U okviru istih zakupnine-najamnine nekretnina iznose 79.073 KM, a zakupnine od građana 38.592 KM. Društvo je zaključilo 13 (trinaest) Ugovora o zakupu poslovnog prostora na neodređeno vrijeme.

Troškovi reklame i sponzorstva iskazani su 92.006 KM.

6.2.1.4 Amortizacija i troškovi rezerviranja

Troškovi amortizacije iskazani su 809.141 KM. Obračun se vrši linearnom metodom sa svrhom potpune amortizacije materijalne i nematerijalne imovine tijekom procijenjenog vijeka trajanja, sukladno usvojenim politikama, što je šire pojašnjeno u točki 7.1.

Troškovi rezerviranja iskazani su 199.238 KM, u odnosu na prethodnu godinu manji su za 717.486 KM, a odnose se na rezerviranja za mirovine, otpremnine i jubilarne nagrade prema obračunu aktuaara. Razlog smanjenja ove vrste troškova su povučene tužbe od strane djelatnika po osnovu prava na zaostatak prijevoza za period 2011. do 2014. godina, za koje su bila rezervirana sredstva u 2014. godini.

6.2.1.5 Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su 4.017.720 KM, a čine ih: troškovi međuoperatorskog obračuna 2.360.088 KM, troškovi platnog prometa 417.470 KM, troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga 414.110 KM, troškovi premija osiguranja 255.095 KM (premije osiguranja: imovine, vozila, osoba i sl.), troškovi poreza, naknada, такси i drugih dadžbina 243.591 KM, troškovi članskih doprinosa i sličnih obaveza 131.699 KM, troškovi neproizvodnih usluga 117.750 KM, te ostali nematerijalni troškovi 51.163 KM i troškovi reprezentacije 26.754 KM.

U okviru nematerijalnih troškova najznačajniji su troškovi međuoperatorskog obračuna koje čine: troškovi obračuna sa BH Poštom po poštanskom prometu na domaćem tržištu 1.635.217 KM, troškovi obračuna sa poštom Republike Srpske 370.042 KM i troškovi obračuna sa HP Zagreb po poštanskom prometu 303.833 KM.

Troškovi reprezentacije iskazani su 26.754 KM. Pravilnikom o reprezentaciji utvrđeno je tko ima pravo na troškove reprezentacije, ali nije utvrđeno u kojoj visini.

6.2.2 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani 167.891 KM, a odnose se na: rashode i gubitke na zalihama materijala i robe 121.037 KM, rashode po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja 35.585 KM, gubitke od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava 11.269 KM utvrđenih po redovnom godišnjem popisu.

6.2.3 Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih godina

Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih godina iskazani su 517.227 KM, od čega se 330.614 KM odnosi na razliku troškova prijevoza iz ranijih godina, a 131.535 KM na naknadno utvrđene obračune terminalnih troškova.

Naime, Uprava je 25.03.2015. godine sklopila sporazum sa uposlenima da se povuku tužbe za troškove prijevoza da bi se smanjili troškovi temeljem kamata. Nakon urađenog novog obračuna u 2015. godini stvorena je obaveza za troškove prijevoza radnika u iznosu 747.749 KM. U okviru navedene obveze 330.614 KM se odnosi na troškove prijevoza iz ranijih godina.

Naknadno utvrđena razlika terminalnih troškova iskazana je 131.535 KM, a odnosi se na utvrđenu razliku od 67.223 KM za 2012. godinu i 64.313 KM za 2013. godinu.

Navedeni troškovi nisu priznati sukladno točki 22. Okvira za sastavljanje i prezentiranje finansijskih izvješća u periodu njihovog nastanka, što je imalo za posljedicu da su troškovi i obveze tekućeg perioda precijenjeni za 462.149 KM, a finansijski rezultat podcijenjen za navedni iznos.

Isplatu naknada (visinu i broj naknada) punomoćnicima ispred stranog kapitala, usuglasiti sa naknadama kako propisuje Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija u FBiH i javnim poduzećima u većinskom vlasništvu FBiH.

Punomoćnici ispred stranog kapitala trebaju izvršiti povrat nezakonito primljene naknade.

Troškove i obveze priznavati u momentu nastanka i računovodstveno evidentirati sukladno Međunarodnim računovodstvenim standardima.

6.3 Finansijski rezultat

Društvo je nastalo podjelom ranijeg jedinstvenog poduzeća (HPT d.o.o. Mostar), na poštansku i telekomunikacijsku djelatnost. Sukladno Planu reorganizacije HPT d.o.o Mostar, novoformirane Hrvatske telekomunikacije d.d Mostar su preuzele obvezu sufinansiranja, te pokriva operativnog gubitka poštanske djelatnosti. U prethodnim obračunskim razdobljima gubici iz poslovnih aktivnosti su pokriveni prihodima iz dotacija od Hrvatskih telekomunikacija. Nakon prestanka ovih dotacija, Društvo nije uspjelo da ostvari pozitivne rezultate poslovanja i od 2012. godine iskazuje gubitke u poslovanju.

U 2015. godini Društvo je iskazalo gubitak u poslovanju od 981.660 KM. Iz poslovnih aktivnosti iskazan je gubitak 1.183.522 KM i dvostruko je veći od gubitka iz poslovnih aktivnosti prethodne godina kada je iznosio 551.969 KM. Poslovni prihodi iskazani su 24.124.271 KM i manji su od prihoda prethodne godine za 1.081.653 KM, dok su poslovni rashodi na razini prethodne godine i iskazani su 25.307.793 KM. U okviru ovih rashoda najveće učešće od 68,2% imaju primanja uposlenih. Ista su iskazana 17.253.812 KM i za 409.636 KM su veća od istih rashoda prethodne godine, iako je broj uposlenih koncem godine za 24 uposlena ili 3,4% manji u odnosu prethodnu godinu.

Kao i ranije provedenim revizijama, ističemo da je pored potrebe sačinjavanja optimalne sistematizacije radnih mjesta i raspoređivanja uposlenika prema stvarnim potrebama, na smanjenje troškova mogu imati utjecaja i izmjene i dopune važećeg Kolektivnog ugovora za područje djelatnosti poštanskog saobraćaja. Naime, kao što smo u prethodnim izvješćima naglašavali, istim ugovorom utvrđena prava su neprimjerena općem stanju privređivanja u Federaciji BiH, a u situaciji kada Društvo niz godina ostvaruje gubitak u poslovanju, smatramo da upravo u tom dijelu ima prostora i postoji mogućnost smanjenja troškova po osnovu racionalizacije osobnih primanja i svih vrsta naknada.

Kako je konstatirano i ranije provedenim revizijama, na poslovne rezultate pored subjektivnih u značajnom dijelu utiču i objektivni faktori okruženja, tržišni uvjeti kao i pad interesa za tradicionalnim poštanskim uslugama. Usluge poštanskog prometa u Bosni i Hercegovini obavljaju tri poštanska operatora što je dovelo do podjele, ograničenja i ekskluziviteta tržišta poštanskih usluga. Ovako stanje dovodi do

multipliciranja troškova poslovanja, što se uveliko odražava i na kvalitet poštanskih usluga. Pored javnih poštanskih operatera, univerzalnim poštanskim uslugama (rezerviranim i nerezerviranim) bave se i druge privatne firme što utiče na konkurentnost.

Dosljedna primjena Zakona o poštama Bosne i Hercegovine i Zakona o poštanskom prometu Federacije BiH, pogotovo u dijelu prenošenja rezerviranih poštanskih usluga u isključivu nadležnost javnih poštanskih operatera, u značajnom dijelu bi unaprijedilo njihovo cjelokupno poslovanje i uticalo na ostvarenje boljih poslovnih rezultata, što bi uz povećani angažman na prilagođavanju suvremenim trendovima komunikacije kao i iznalaženje i uvođenje novih usluga, stvorilo preduvjete za uspješno poslovanje iz osnovne djelatnosti Društva.

Kao i prethodnim izvješćima, još jednom ukazujemo da će postojeća prava uposlenika, ukoliko se novim Kolektivnim ugovorom ne svedu u realne okvire, u narednom periodu dovesti u pitanje opstojnost poslovanja i nemogućnost da se iz vlastitih poslovnih aktivnosti osiguraju neophodna sredstva za podmirenje osnovnih troškova poslovanja.

7. Stalna i tekuća sredstva, kapital i obveze

7.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Na datum bilance knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava i dugoročnih plasmana iskazana je:

	31.12.2015.	31.12.2014.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	14.701.391	14.722.965
Nematerijalna sredstva	49.863	56.569
Nekretnine, postrojenja i oprema	12.971.953	12.971.725
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	11.049	11.049
Dugoročni finansijski plasmani	1.668.526	1.683.622

Nematerijalnu imovinu iskazanu 49.863KM čine računarski programi 26.394 KM i licence 23.469 KM. Imovina je iskazana po povijesnom trošku nabave umanjeno za ispravak vrijednosti. Vijek uporabe procijenjen je na 5 godina uz primjenu linearne metode amortizacije.

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su 12.971.953KM i na razini su prethodne godine. Stopa otpisanosti ove imovine je 60 %.

Struktura i promjene u tekućoj godini iskazane su slijedećom tabelom:

Opis	Zemljišta	Građevin. objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pog. i ured.nam.	Transp. sredstva	Mat.sr. u pripremi	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8
1 Nabavna vrijednost							
na dan 01.01.2015.	605.520	19.899.727	7.350.256	2.117.191	2.571.530	280.845	32.825.069
- dir.povećanja u 2015.			516.658	14.948	271.926	98.460	901.992
- prijenos sa pripreme			23.808			(23.808)	
- otuđenje i rashodovanje			(832.876)	(65.249)	(169.304)		(1.067.428)
- ostalo						(141.549)	(141.549)
na dan 31.12.2015.	605.520	19.899.727	7.057.846	2.066.890	2.674.153	213.948	32.518.084
2 Akumulir.amortizacija							
na dan 01.01.2015.		8.967.980	6.574.859	2.091.045	2.091.176	128.284	19.853.345
- amortizacija za 2015.		354.257	256.040	14.985	154.533		779.816
- otuđenje i rashodovanje			(822.804)	(64.775)	(168.579)		(1.056.158)
- ostalo						(30.872)	(30.872)
na dan 31.12.2015.		9.322.237	6.008.095	2.041.255	2.077.130	97.412	19.546.131

3	Neto knjigov.vrijednost							
	na dan 01.01.2015.	605.520	10.931.747	775.398	26.146	480.354	152.560	12.971.725
	na dan 31.12.2015	605.520	10.577.490	1.049.751	25.636	597.022	116.535	12.971.953

Dugotrajna imovina iskazuje se po povijesnom trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti. Bruto knjigovodstvena vrijednost amortizira se kroz procijenjeni vijek uporabe sredstva primjenom linearne metode amortizacije uz korištenje stopa po Nomenklaturi u rasponu od 1,8 do 20%.

Zemljišta su iskazana 605.520 KM, od čega se najveći dio od 506.547 KM odnosi na zemljište za potrebe izgradnje poslovno-logističkog središta Bišće polje.

Građevinski objekti iskazani su 10.577.490 KM, a čine ih zgrade namijenjene za obavljanje poslovnih i administrativnih djelatnosti poštanskih ureda i poslovni prostori namijenjeni za potrebe Društva.

Postrojenja i oprema iskazani su 1.049.751 KM i odnose se na informatičku opremu i mreže, računске i pisaće mašine, opremu za: umnožavanje i kuvertiranje, riznicu i zaštitu objekata, klima uređaje, uredski namještaj i ostalu opremu. Povećanje vrijednosti ove imovine najvećim dijelom se odnosi na nabavu informatičke opreme 328.706 KM, klima uređaja 120.401 KM i printera 86.860 KM. Smanjenje postrojenja i opreme izvršeno je za obračunatu amortizaciju 256.040 KM i rashodovanje 832.876 KM dotrajale i neupotrebljive opreme po godišnjem popisu sredstava.

Alati, pogonski i uredski namještaj iskazani su 25.635 KM i odnose se na mjerne i kontrolne instrumente-aparate, vage, namještaj, kase i ostalu opremu. Izvršena je nabava namještaja 14.948 KM za Sjedište pošte Odžak, dok je smanjenje izvršeno za obračunatu amortizaciju 14.985 KM i za rashod 65.249 KM po godišnjem popisu sredstava.

Transportna sredstva iskazana su 597.022 KM, a čine osobna i teretna vozila i mopedi. Povećanje vrijednosti od 271.926 KM je nabava 9 teretnih vozila za Sjedište pošte Mostar. Smanjenje je za obračunatu amortizaciju 154.533 KM, a smanjenje za prodaju transportnih sredstava putem javne licitacije i 27.629 KM za rashodovanja mopeda po godišnjem popisu sredstava.

Materijalna sredstva u pripremi iskazana su 116.535 KM, a odnose se na ulaganje u projektnu dokumentaciju za potrebe izgradnje poslovno-logističkog središta Bišće polje 97.412 KM i osnovnih sredstava u skladištu 116.535 KM. Ulaganje u projektnu dokumentaciju je zbog neizvesnosti istog u cijelosti ispravljeno, a zalihe osnovnih sredstava su nabave krajem 2015. godine kao i dio informatičke opreme nabavljene 2013. i 2014. godine koja služi za zamjenu radnih stanica u slučaju zastoja u radu šaltera. Smanjenje na ovoj poziciji od 110.677 KM se odnosi na knjigovodstvenu reklasifikaciju vrijednosti stana za koji je temeljem Rješenja Općinskog suda u Mostaru od 15.02.2013. godine izvršena uknjižba prava vlasništva u korist Društva. Kako je pokrenut postupak prodaje stana putem javne licitacije, isti se iskazuje kao investicijska nekretnina namjenjena prodaji.

Dugoročni financijski plasmani iskazani su 1.668.526 M i odnose se na dugoročne kredite u zemlji 69.169 KM i ostale dugoročne financijske plasmane 1.599.357 KM.

Dugoročni krediti u zemlji iskazani su 69.169 KM, a odnose se na dugoročne kredite dane uposlenicima u razdoblju dok je Društvo bilo u sastavu HPT d.o.o Mostar. U tekućem razdoblju je 15.096 KM preknjiženo na kratkoročna potraživanja koja dospijevaju u 2015. godini.

Ostali dugoročni financijski plasmani iskazani su 1.599.357 KM a čine ih:

- 1.000.000 KM dugoročno oročenih novčanih sredstva kod Sparkasse bank d.d. Sarajevo, period oročenja 25 mjeseci uz kamatnu stopu od 2,45% i

- 599.357 KM depozita za: blagajničko poslovanje pošta 542.187 KM, poslovanje Western Union-a od 43.800 KM i uputnički promet 13.370 KM.

Amortizacija stalnih sredstava obračunava se po linearnoj metodi otpisa, procijenjeni korisni vijek uporabe za glavne skupine nekretnina, postrojenja i opreme iznosi (u godinama):

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
- Zgrade	od 33 do 56	od 1,80 do 3
- Uredska oprema i namještaj	od 8 do 10	od 10 do 12,5
- Kompjuterska oprema	3	33,3
- Transportna sredstva	od 6 do 8	od 12,5 do 16,66

- Ostala oprema	od 5 do 15	od 16,66 do 20
Nematerijalna imovina	5	20%

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Društvo je na datum bilance vršilo provjeru ostatka vrijednosti i vijeka uporabe stalnih sredstava, shodno zahtjevima iz paragrafa 51. MRS 16–Nekretnine, postrojenja i oprema. Povjerenstvo za testiranje sredstava na umanjenje i procjenu ostatka vijeka uporabe sredstava, razmotrilo je interne i eksterne pokazatelje, konstatirano je stanje sredstava i dat zaključak da nije potrebno izvršiti umanjenje vrijednosti nad sredstvima sa stanjem na dan 31.12.2015. godine. Uprava Društva je odlukom od 11.02.2016. godine prihvatila izvješće Povjerenstva.

Vlasništvo nad nekretninama

U poslovnim knjigama iskazuju se određene nekretnine naslijeđene od pravnih prednika Društva za koje Društvo ne posjeduje dokaz o vlasništvu ili pravo raspolaganja. Društvo ne raspolaže dokumentacijom za dokazivanje prava vlasništva nad nekretninama prenesenim prilikom razdvajanja HPT d.o.o. Mostar na poštansku i telekomunikacijsku djelatnost, nisu riješeni imovinsko-pravni odnosi kako bi Društvo u potpunosti izvršilo prijenos prava upravljanja ili raspolaganja, odnosno vlasništva nad ovom imovinom. Prema Analizi imovinsko pravnog stanja nekretnina koja se vode kao osnovna sredstva Društva izrađenoj od Sektora pravnih i općih poslova, poduzimaju se aktivnosti vezano za uknjižbu nekretnina, gdje je za najveći dio izvršena interna podjela sa „HT“ d.d. Mostar i pokrenuta zajednička procedura kod nadležnih organa. Postoje sporazumi o podjeli koji su nesporni dijelovi koji pripadaju Društvu, ali za konačnu podjelu potrebno je postojanje etažne knjige kao i fizička podjela/etažiranje objekata.

Prema provedenoj internoj reviziji, Društvo nema okončane postupke dokazivanja vlasništva za 71,25% od ukupnog broja nekretnina. Novi objekti koji su stečeni nakon stjecanja subjektiviteta su u cjelosti upisani u zemljišne knjige i nalaze se u vlasništvu Društva.

Hipoteke i založno pravo

Društvo ima ograničenja u raspolaganju imovinom, jer je dalo suglasnost za zalaganje dijela nekretnina u zajedničkom vlasništvu sa Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar, a temeljem kredita koje koriste Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar kod UniCredit Zagrebačke banke d.d. Mostar i Raiffeisen bank BH d.d. Sarajevo. Koncem godine pokrenuti su postupci brisanja upisanih založnih prava po kreditima otplaćenim tijekom 2015. godine, a na datum bilance založnim pravom opterećene su nekretnine u Neumu i Mostaru.

U suradnji sa Hrvatskim telekomunikacijama d.d. Mostar intenzivirati aktivnosti na uknjižbi nekretnina.

7.2 Tekuća sredstva

7.2.1 Novac i novčani ekvivalenti

Struktura novca i novčanih ekvivalenata na datum bilance je slijedeća:

	31.12.2015.	31.12.2014.
Novac i novčani ekvivalenti	2.885.847	6.151.098
Transakcijski računi – domaća valuta	2.259.184	5.071.545
Transakcijski računi – strana valuta (u KM)	625.860	1.078.058
Blagajne - domaća valuta	802	1.495

Novac i novčani ekvivalenti na dan 31.12.2015. godine iskazani su 2.885.847 KM, u odnosu na prethodnu godinu manji su za 3.265.251 KM, a odnose se na novčana sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka i u blagajnama. Navedeno smanjenje posljedica je reklasifikacije plasmana i isteka dva Ugovora o oročenim sredstvima.

Osim novčanih sredstava iskazanih na poziciji Novac i novčani ekvivalenti, Društvo raspolaže sa 1.000.000 KM dugoročnih novčanih depozita i 4.500.000 KM kratkoročnih novčanih depozita deponiranih u bankama po fiksnoj kamatnoj stopi od 1,50% do 2,45% na godišnjem nivou.

Transakcijski računi za unutarnji i inozemni platni promet otvoreni su u šest banaka: UniCredit bank, Raiffeisen banka, Hypo Alpe-Adria Bank, Intesa SanPaolo banka, Nova banka i Union banka.

Tokom revizije prezentirani su kartoni deponiranih potpisa, osoba ovlaštenih za potpisivanje i raspolaganje sredstvima kod poslovnih banaka.

Blagajne domaća valuta odnose se na glavnu blagajnu, otvorenu u sjedištu i pomoćne blagajne u središtima pošta. Putem blagajne vršene su isplate za: akontacija putnih troškova i konačan obračun troškova putovanja, podmirenje računa za izravne nabavke (reprezentacija, potrošni materijal, sitne opravke i druge sitne nabavke) do 200 KM po računu, isplate za izgubljene poštanske pošiljke i vrijednosnice.

7.2.2 Potraživanja i plasmani

Na datum bilance, u financijskim izvješćima iskazana su slijedeća potraživanja:

	31.12.2015.	31.12.2014.
POTRAŽIVANJA	7.073.419	5.891.970
Potraživanja od prodaje	1.961.727	2.500.744
Druga kratkoročna potraživanja	316.784	95.183
Kratkoročni financijski plasmani	4.516.354	3.016.354
Potraživanja za PDV	7.611	7.138
Aktivna vremenska razgraničenja	270.943	272.551

Ukupna potraživanja iskazana su u iznosu 7.073.419 KM i veća su za 20% u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje se odnosi na reklasifikaciju oročenih sredstava, koja imaju dospjeće na datum bilance preko tri mjeseca i Društvo je iste sukladno MRS 7- Izvješće o novčanim tijekovima, iskazalo na poziciji ostalih kratkoročnih financijskih plasmana.

Potraživanja od prodaje od 1.961.727 KM nastala po osnovu izvršenih poštanskih usluga i usluga zakupa iskazana su :

	31.12.2015.	31.12.2014.
Potraživanja od prodaje	1.961.727	2.500.744
Kupci u zemlji	2.680.259	3.273.309
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca)	(718.532)	(772.565)

Potraživanja od kupaca se iskazuju u visini nominalne vrijednosti proizašle iz poslovne transakcije prema propisanim cijenama od strane Društva. Zbog stalne vjerojatnosti da neka potraživanja neće biti naplaćena u dužem roku, temeljem razumne procjene vrši se vrijednosno usklađivanje nenaplaćenih potraživanja. Potraživanja se prenose na sumnjiva i sporna potraživanja nakon formalnog podizanja tužbe, a nakon što su iscrpljeni svi postupci Sukladno Naputku o mjerama, postupcima i zaduženjima u svezi utuživanja dužnika.

Ročna struktura potraživanja od prodaje na datum bilance bila je slijedeća:

Naziv	Nedospjelo	Dospjelo do 30 dana	Dospjelo od 31 do 90 dana	Dospjelo od 91 do 180 dana	Dospjelo od 181 do 360 dana	Ukupna potraživanja
Potraživanja od prodaje	1.392.853	244.044	166.027	116.932	41.871	1.961.727

U okviru ukupnih potraživanja od kupaca u zemlji 1.961.727 KM su potraživanja do godinu dana i najveći dio su kreditirane usluge 1.363.123 KM i fakturirane usluge po ugovorima 586.959 KM. Preostala potraživanja od 718.532 KM su sumnjiva i sporna potraživanja koja nisu naplaćena u roku od godine dana koja su preko ispravke vrijednosti potraživanja teretila rezultate poslovanja pripadajućeg perioda.

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana su kao i sumnjiva i sporna potraživanja 718.532 KM, što potvrđuje da se prilikom prijenosa redovnih potraživanja na sumnjiva i sporna, godinu dana nakon isteka roka naplate, istovremeno vrši i korekcija rezultata poslovanja, na teret rashoda. Na ispravci

vrijednosti potraživanja od kupaca najveći su Vlada Zapadnohercegovačke Županije 551.152 KM i Općinski sud Čapljina 52.563 KM.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su 139.481 KM i odnose se na:

	31.12.2015.	31.12.2014.
Druga kratkoročna potraživanja	316.784	95.183
Druga kratkoročna potraživanja	1.076.271	875.563
(Ispravka vrijednosti drugih kratkoročnih potraživanja)	(759.487)	(780.380)

Druga kratkoročna potraživanja iskazana 1.076.271 KM su potraživanja od uposlenika 381.432 KM, državnih organa i institucija 358.082 KM, Porezne uprave 151.871 KM, Hercegovačke banke 97.997 KM, kupaca za zatezne kamate 29.085 KM i potraživanja za više plaćeni porez na dobit 5.604 KM. Navedena potraživanja su ispravljena u iznosu od 759.487 KM.

Potraživanja od uposlenika iskazana 381.432 KM najvećim dijelom su sumnjiva i sporna potraživanja od 379.117 KM, koja su utužena i ispravljena na teret rashoda poslovanja. Odnose na potraživanja za otuđenja novca i ne vraćanja kredita bivšeg uposlenika.

Potraživanje od državnih organa i institucija od 358.082 KM su potraživanja od županijskih zavoda za zdravstveno osiguranje za refundiranje naknada zaposlenika za bolovanja, a iznos od 130.502 KM je ispravljen na teret rashoda poslovanja.

Ostala kratkoročna potraživanja u najvećem dijelu su sporna (utužena) ostala kratkoročna potraživanja od Porezne uprave 151.871 KM i od Hercegovačke banke d.d. Mostar 97.997 KM koja su u cjelosti od 249.868 KM ispravljena na teret rashoda poslovanja.

Kratkoročni financijski plasmani iskazani 4.516.354 KM su oročena novčana sredstva 4.500.000 KM i kratkoročni dio kredita danih uposlenicima (11 uposlenih) i ovo u razdoblju dok je Društvo bilo u sastavu HPT d.o.o Mostar. Kratkoročno oročeni depoziti kod poslovnih banaka su 2.000.000 KM kod Hypo banke, uz kamatnu stopu 2,1%, 1.000.000 KM kod UniCredit bank 1,5%, 500.000 KM kod UniCredit bank 1,85%, i 1.000.000 KM kod Sparkasse Sarajevo 2,45%. Iako svoja slobodna novčana sredstva deponira kod različitih poslovnih banaka, **Društvo je tek početkom 2016. godine donijelo je Naputak o deponiranju sredstava.**

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana od 270.943 KM i najvećim dijelom odnose se na obračunate prihode u međuoperatorskom poštanskom prometu po osnovu procjene za 2015. godinu u iznosu od 270.843 KM.

7.3 Kapital

Kapital Društva na datum bilance je sa slijedećom strukturom:

	31.12.2015.	31.12.2014.
KAPITAL	21.220.517	22.202.178
Temeljni kapital	26.335.069	26.335.069
Rezerve	842.676	842.676
Neraspoređena dobit	-	-
Gubitak do visine kapitala	(5.957.228)	(4.975.567)

Temeljeni kapital na datum bilance iskazan je 26.335.069 KM i podijeljen je na vlasničke udjele. U temeljnom kapitalu članovi Društva sudjeluju sa slijedećim udjelima:

UDJELIČAR	Iznos KM	%
Federacija BiH	16.527.889	62,76
Hrvatske telekomunikacije d.d. Zagreb	7.976.892	30,29
Hrvatska pošta d.d. Zagreb	1.830.288	6,95
Ukupno	26.335.069	100,00

Rezerve iskazane 842.676 KM odnose se na statutarne i druge rezerve.

Gubitak do visine kapitala iskazan je 5.957.228 KM, a čini ga akumulirani (preneseni) gubitak ranijih godina 4.975.567 KM i gubitak izvještajne godine 981.660 KM.

Gubitak ranijih godina iskazan 4.975.567KM u dijelu od 3.294.291 KM odnosi se na gubitke poslovanja iz ranijih godina (1.888.626 KM za 2012. godinu, 1.351.439 KM za 2013. godinu i 54.226 KM za 2014. godinu), dok se 1.681.276 KM odnosi na obračunate razlike plaća prethodnih godina prema odredbama kolektivnog ugovora.

Na prijedlog Nadzornog odbora, Skupština Društva je 29.06.2015. godine donijela Odluku o pokriću gubitka za 2014. godinu, prema kojoj se će se ostvareni gubitak do daljnjeg iskazivati kao nepokriven i evidentirati na poziciji akumuliranog gubitka.

Gubitak tekuće godine iskazan je 981.660 KM, a odnosi se na gubitak ostvaren u periodu od 01.01. do 31.12.2015. godine.

7.4 Obveze

U financijskim izvješćima na datum bilance iskazane su 4.243.301 KM, od čega dugoročne obveze 361.978 KM i kratkoročne obveze 3.881.323 KM.

Struktura obveza na datum bilance je slijedeća:

	31.12.2015.	31.12.2014.
OBVEZE	4.243.301	5.189.288
Dugoročna rezerviranja	361.978	1.064.122
Dugoročna rezerviranja za troškove i rizike	361.978	1.064.122
Kratkoročne obveze i razgraničenja	3.881.323	4.125.166
Kratkoročne obveze	3.122.057	3.545.769
Obveze iz poslovanja	1.519.393	1.903.798
Obveze iz specifičnih poslova	5.717	5.206
Obveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja	1.478.826	1.501.730
Druge obveze	56.438	47.384
Obveze za PDV	20.501	19.515
Obveze za ostale poreze i druge dadžbine	41.182	68.136
Pasivna vremenska razgraničenja	759.266	579.397

7.4.1 Dugoročna razgraničenja i rezerviranja

Dugoročna rezerviranja iskazana su 361.978 KM, a odnose se na primanja uposlenih 199.238 KM i za započete sudske sporove 162.379 KM, tri puta su manja u odnosu na prethodnu godinu kada su iskazana 1.064.122 KM. Smanjenje je posljedica ukidanja 644.671 KM rezerviranja za 122 tužbe za razliku troškova prijevoza uposlenih sa kojima je postignut sporazum o isplati razlike troškova prijevoza.

Obračunata rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade iskazana su 199.238 KM i to 165.191 KM za jubilarne nagrade i 34.047 KM za otpremnine. Rezerviranja su izvršena temeljem procjene ovlaštenog aktuara i sukladno MRS 19.–Primanja uposlenih. Odlukom Uprave od 01.02.2016. godine rezervirana su sredstva za primanja uposlenika od 447.571 KM, u čemu je 199.238 KM dugoročni dio rezerviranja za 2017. godinu, dok je rezerviranje za 2016. godinu od 248.333 KM evidentirano kratkoročno.

Obračunata rezerviranja po sudskim sporovima iskazana 162.379 KM odnose se na procjenu nadležnog Sektora pravnih i općih poslova po 19 sudskih sporova. Rezerviranja po sudskim sporovima izvršena su sukladno MRS 37.–Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva.

7.4.2 Kratkoročne obveze

Kratkoročne obveze iskazane su 3.122.057 KM, a čine ih: obveze iz poslovanja 1.519.393 KM, obveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja uposlenih 1.478.826 KM, druge obveze 56.438 KM, obveze za ostale poreze i druge dadžbine 41.182 KM, obveze za PDV 20.501 KM, obveze iz specifičnih poslova 5.717 KM.

Obveze iz poslovanja iskazane su 1.519.393 KM. Najveći dio ovih obveza čine obveze prema dobavljačima u zemlji 1.316.867 KM i inozemstvu 162.696 KM. Provedenom revizijom utvrdili smo da su

računi uredno ovjereni, odobreni i likvidirani od strane odgovornih osoba, a odnose se na fakturiranu robu, materijal i usluge. Od ukupnih obveza prema dobavljačima u zemlji i inozemstvu najveći dio se odnosi na: Ministarstvo financija HNŽ-a, JP BH Pošta Sarajevo, Hrvatska pošta d.d. Zagreb, ZHŽ Ministarstvo financija Ljubuški, Unis telekomunikacije d.d. Mostar.

Društvo je slalo potvrde dobavljačima i usuglasilo stanje obaveza na dan 31.12.2015.godine.

Obveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja uposlenih iskazane 1.478.826 KM odnose se na obveze prema uposlenima i poreze i doprinose po osnovu plaće za prosinac 2015. godine.

Druge obveze iskazane u iznosu od 56.438 KM odnosi se najvećim dijelom na: obveze prema Sektoru finansijskih usluga- prijebor obračuna sa HP Zagreb i obaveze za troškove obeštećenja 17.492 KM, obveze za naknade članovima Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i Skupštine u iznosu 14.338 KM (za prosinac 2015. godine) i obveze po osnovu ugovora o djelu i ugovora o zakupu u iznosu od 7.655 KM.

7.4.2.1 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su 759.266 KM. U okviru ove pozicije najveća stavka od 330.933 KM odnosi se na obračun troškova po međunarodnom i međuoperatorskom prometu za koji nije primljena faktura, kratkoročne obveze za otpremnine i jubilarne nagrade prema aktuarskoj procjeni za 2016. godinu 248.333 KM. Ostala pasivna vremenska razgraničenja čine obračunati ostali odloženi prihodi po osnovu refundacije porodiljnog dopusta od Zavoda za zdravstvo HNŽ-a 176.130 KM i po osnovu naplate štete od osiguravajućeg društva 3.870 KM.

7.5 Sudski sporovi

Prema zbirnim podacima svih sporova nadležnog Sektora pravnih i općih poslova, na dan 31.12.2015. godine, Društvo vodi 108 sporova po različitim osnovama u vrijednosti od 1.681.211 KM. Najveći broj tužbi je podignut protiv pravnih i fizičkih lica radi naplate potraživanja po osnovu poštanskih usluga 718.532 KM (76 predmeta), za naknade šteta 379.114 KM (8), refundiranje porodiljnih naknada 176.130 KM (4) i bolovanja 157.567 KM (17). Protiv Federalnog ministarstva financija spor je u vrijednosti 151.871 KM, po osnovu naloženog plaćanja po Rješenju nadležne Porezne uprave, za koji je Županijski sud donio presudu i u korist tužitelja i predmet je vraćen Poreznoj upravi na ponovni postupak. Izvansudski se vodi predmet protiv Hercegovačke banke u likvidaciji u vrijednosti od 97.997 KM.

Protiv Društva je istovremeno podignuto 35 tužbi, u procijenjenoj vrijednosti od 223.401 KM. Na tužbe iz radnih odnosa (po osnovu razlike troškova prijevoza i drugih radnih sporova) odnosi se 20 sporova u vrijednosti 132.884 KM, 4 tužbe za naknadu štete iz djelatnosti od 70.000 KM i 10 drugih po raznim potraživanjima u vrijednosti 20.517 KM.

8. Javne nabave

Društvo je donijelo Plan nabava za 2015. godinu početkom tekuće godine, koji je usklađen sa Planom poslovanja.

Provedba javnih nabava u Društvu regulirana je Pravilnikom o javnim nabavama usvojenim 10.04.2015. godine, kojim su se uredile procedure, uvjeti, ovlaštenja i odgovornosti u postupcima nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova. Stupanjem na snagu novog Zakona o javnim nabavama iz 2014. godine, Društvo kao Sektorski ugovorni organ obveznik je primjene otvorenog, ograničenog ili pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja na ravnopravnoj osnovi, kada nabavlja robe, usluge i radove za potrebe obavljanja djelatnosti predviđenih članom 83. Zakona. Pregovarački postupak bez objave obavještenja i takmičarski dijalog primjenjivati će se ako su za to ispunjeni uvjeti. Sukladno novom Zakonu izvadak iz Plana nabava objavljen je na web stranici Društva u predviđenom roku.

Za koordinaciju procesa nabave u Društvu nadležan je Sektor nabave, investicija i održavanja. Sektor provodi procedure nabave sukladno propisima i nalogima Uprave Društva uz konzultacije sa nadležnim službama. Provedba postupaka javne nabave u Društvu obavlja se centralizirano u Direkciji u Mostaru. Sve

odluke (davanje suglasnosti, imenovanje povjerenstva, dodjela ugovora, postupanje po prigovoru/žalbi, otkazivanje postupka) donosi Uprava Društva u pisanoj formi.

Pravilnikom o javnim nabavama, između ostalog, propisano je Primitak i dostavljanje ponuda na način da se ponude zaprimaju u pisarnici odnosno Službi protokola, gdje se posebno evidentiraju u Zapisniku o zaprimanju ponuda, koji je sastavni dio Zapisnika o javnom otvaranju ponuda.

Prema prezentiranim podacima Društva, u 2015. godini zaključeno je 28 Ugovora ukupne vrijednosti 3.058.661 KM. Po osnovu provedenog otvorenog postupka zaključeno je 11 ugovora ukupne vrijednosti od 1.992.845 KM, putem konkurentskog postupka 10 ugovora ukupne vrijednosti 261.511 KM, pregovaračkog 1 postupak od vrijednosti od 55.973 KM i nabava koja je izuzeta iz Zakona, 6 postupaka ukupne vrijednosti od 748.332 KM.

Revizijski tim izvršio je uvid u 12 postupaka ukupne vrijednosti od 1.445.939 KM i to:

- Nabava usluge održavanja, razvoja i modernizacije informacijskog sustava u vrijednosti 510.880 KM;
- Nabava bankarskih usluga otvaranja transakcijskog računa, podizanja i isporuke novčanih sredstava u prostorije HP Mostar u vrijednosti 240.000 KM;
- Nabavka i isporuka goriva SP Vitez u vrijednosti 214.000 KM;
- Nabava usluge održavanja printera oce 8465, oce 4110 i Ricoh 8120S u vrijednosti 146.600 KM;
- Nabavka i isporuka vozila- tri manja teretna vozila u vrijednosti 68.250 KM;
- Nabavka i isporuka vozila- dva veća teretna vozila u vrijednosti 66.200 KM;
- Dvije nabave za fizičku i tehničku zaštitu novca u prijenosu i prijevozu, fizičkog osiguranja objekata, nadzora i alarmnog povezivanja PU na dojavni centar zaštitarske agencije u vrijednostima 48.900 KM i 22.106 KM;
- Nabavka i isporuka potrošnog materijala za printere , faks, aparate i kopir aparate za potrebe HP-a u vrijednosti 47.119 KM;
- Održavanje IBM servera u vrijednosti 40.000 KM;
- Nabavka i usluga razvoja profesionalne web stranice u vrijednosti 22.884 KM;
- Servisiranje i održavanje uredske opreme u vrijednosti 20.000 KM.

U provedbi odabranih postupaka i procedura javnih nabava nisu uočene nepravilnosti.

9. KOMENTAR

U ostavljenom roku Uprava Društva je aktom Dj.br.: D-01-4303/16 dostavila primjedbe na Nacrt Izvješća o izvršenoj financijskoj reviziji JP Hrvatska pošta Mostar za 2015. godinu. Istim je izraženo neslaganje sa dijelom Izvješća koje se odnosi na isplate punomoćnicima ispred državnog kapitala i ispred stanog kapitala. Primjedbe nisu osnovane, nisu dostavljeni novi relevantni dokazi koji bi utjecali na izmjenu izrečenog u Nacrtu Izvješća, te isto predstavlja konačno Izvješće o financijskoj reviziji JP Hrvatska pošta Mostar za 2015. godinu.

Rukovodilac Sektora za financijsku reviziju:

Mira Pažin, dipl. oec.

Vođa tima:

Mujesira Cocalić, dipl. oec.

Član tima:

Nina Šunjić, dipl. oec.

IV. REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Društva za 2015. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

Uskladiti postojeću sistematizaciju radnih mjesta sa stvarnim potrebama.

Postupati sukladno preporukama Odjela za internu reviziju.

Isplatu naknada (visinu i broj naknada) punomoćnicima ispred stranog kapitala, usuglasiti sa naknadama kako propisuje Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija u FBiH i javnim poduzećima u većinskom vlasništvu FBiH.

Punomoćnici ispred stranog kapitala trebaju izvršiti povrat nezakonito primljene naknade.

Troškove i obveze priznavati u momentu nastanka i računovodstveno evidentirati sukladno Međunarodnim računovodstvenim standardima.

U suradnji sa Hrvatskim telekomunikacijama d.d. Mostar intenzivirati aktivnosti na uknjižbi nekretnina.